

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti/stavbe „Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-NR-OSZP2-2018/046178 zo dňa 19.12.2018 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti/stavbe „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“.

Súčasťou žiadosti bola technická špecifikácia navrhovanej činnosti od fyzickej osoby podnikateľa Ing. Bálint Pém - H LEVEL. Investorom navrhovanej činnosti/stavby „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ je Ing. Bálint Pém - H LEVEL (Hlavná 16/45, 946 39 Patince, IČO 31 194 044).

Predmetná navrhovaná činnosť/stavba rieši obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu na parcelu č. 5802/1 Chotín s rozlohou 50 ha v katastrálnom území obce Iža, na ktorej sa už v súčasnosti pestujú rôzne plodiny. Zavlažovaná lokalita – pivotové zariadenie bude odoberať vodu zo závlahovej čerpacej stanice Ďulov Dvor.

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej technickej špecifikácie k navrhovanej činnosti/stavbe „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva bolo potrebné navrhovanú činnosť/stavbu „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ posúdiť z pohľadu rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Navrhovaná činnosť/stavba „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ je situovaná v čiastkovom povodí Dunaja. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody - útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000600P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín - SK2000500P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy (tabuľka č.1).

Útvary povrchovej vody sa v lokalite predmetnej navrhovanej činnosti/stavby, ani v jej dosahu nenachádzajú.

a) útvary podzemnej vody

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Dunaj	SK1000600P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy	514,542	dobry	zly
	SK2000500P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy	1043,038	dobry	zly

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Predmetné posúdenie sa vzťahuje na obdobie realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“, po ukončení realizácie, ako aj na obdobie počas jej prevádzky.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody

Podľa predloženej technickej špecifikácie navrhovaná činnosť/stavba „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ sa týka jednej lokality, ktorá

bude zavlažovaná prostredníctvom pivotového zariadenia vodou zo závlahovej čerpacej stanice Ďulov Dvor.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti/stavby „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ – montáž pivotu nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000600P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy.

Nakoľko navrhovaná lokalita, na ktorej bude namontované zavlažovacie zariadenie pivotového typu, je mimo dosahu útvarov povrchovej vody, vplyv navrhovanej činnosti na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody sa nepredpokladá.

Stručný popis technického riešenia navrhovanej činnosti

Cieľová parcela nie je v súčasnosti zavlažovaná, i napriek tomu, že v danej lokalite je k dispozícii štátom vybudovaná závlahová sústava – existujúca podzemná potrubná sieť zásobovaná z ČS Ďulov Dvor, ktorá je prevádzkyschopná a prístupná pre využívanie zavlažovania poľnohospodárskych plodín.

Hlavným cieľom projektu je modernizácia pestovania špeciálnych plodín a množiteľných porastov s dosiahnutím potrebnej intenzity a zefektívnenie produkcie.

Hlavným dôvodom realizácie projektu je, že bez možnosti využívania závlah už v súčasnosti nie je možné udržiavať konkurencieschopnosť a udržateľnosť výroby pri pestovaní plodín.

Prevádzka závlahových systémov bude realizovaná na základe zmluvy o nájme technicko-prevádzkových celkov hlavných závlahových zariadení medzi investorom a štátnym podnikom Hydromeliorácie. Z dôvodu efektívnosti využitia závlahovej vody sa navrhuje zaobstaranie širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu.

Zavlažovaná plocha má byť 50 ha.

Zavlažovacie zariadenia pivotového typu je také, kde sa súbor sekcií otáča okolo centrálnej časti v uhle 360° alebo menšom.

Výška stredových veží (bez kolies) je 3,20 m. Na každej z veží (stredových aj koncových) je namontovaný pár kolies so samostatným elektrickým pohonom pomocou jedného elektromotora pre každý pár kolies.

Rozprašovače sú pripevnené na vývody na vrchnej časti potrubí zavlažovacieho zariadenia vo vzdialenosti 3 m od seba. Prívod vody do nich je zabezpečený prostredníctvom plastového 180°-ého kolena, flexibilnej hadice a regulátora tlaku pre optimálne fungovanie jednotlivých rozprašovačov. Pre zvýšenie efektivity zavlažovania a zníženie strát vody v dôsledku odparovania je možné rozprašovače umiestniť na vzdialenosť 1,5 m nad zemským povrchom.

Na konci krakorca zavlažovacieho zariadenia je v záujme zvýšenia pokrytia zavlažovaného územia umiestnený ďalekoprádový sektorový postrekovač bez použitia prídavného čerpadla.

Prídavné čerpadlo je v prípade tohto systému nepotrebné, nakoľko je zavlažovacie zariadenie projektované tak, aby bol tlak na konci potrubia krakorca 2 – 2,2 b, t. j. tlak potrebný pre správne fungovanie ďalekoprádového postrekovača. V záujme zníženia strát vody v dôsledku odparovania je možné pozíciu ďalekoprádového postrekovača znížiť o 2 m pomocou potrubia.

Zavlažovacie zariadenia sú dodávané s ovládacou jednotkou vo vodotesnej skrini. Základný riadiaci program dovoľuje manuálne ovládanie zariadenia. Existuje možnosť voľby riadiaceho

programu, ktorý dovoľuje programovanie zariadenia samostatne podľa presných požiadaviek a potrieb zavlažovaného priestoru. Ovládacia jednotka môže byť prepojená prostredníctvom SIM karty ľubovoľného mobilného operátora a dátového prenosu na server, ku ktorému sa klient pripojí cez internet a môže meniť nastavenia svojich pivotov jednotlivo aj na diaľku cez online aplikáciu. V riadiacej jednotke sú zahrnuté aj také funkcie ako systém zabraňujúci predávkovaniu závlahovej vody v prípade zastavenia zariadenia a iné.

Útvary podzemnej vody SK1000600P a SK2000500P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000600P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 514,542 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentraciami síranov, chloridov a pesticídu phenmedipham.

Útvar podzemnej vody SK2000500P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 1043,038 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentraciami dusičnanov.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009, 2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odobratej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávací vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôbený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti,

transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obeh).

Postup hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody je bližšie popísaný v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015), v kapitole 5.2 **link:** <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=PMSPD2>.

Predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000600P a SK2000500P

I. Počas realizácie navrhovanej činnosti a po jej ukončení

Vzhľadom na charakter a technické riešenie navrhovanej činnosti/stavby „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“, v rámci ktorej má byť na lokalite v katastrálnom území obce Iža, parcela č. 5802/1 Chotín, namontované zavlažovacie zariadenie – pivot, vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti na zmenu hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000600P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy sa nepredpokladá.

II. Počas prevádzky/užívania navrhovanej činnosti

Počas užívania navrhovanej činnosti „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“ bude lokalita v katastrálnom území obce Iža, parcela č. 5802/1 Chotín, zavlažovaná vodou dodávanou závlahovou čerpacou stanicou z existujúceho závlahového systému prostredníctvom pivotového zariadenia. Vzhľadom na zdroj závlahovej vody (existujúci závlahový systém) ako aj vzhľadom na technické riešenie navrhovaného spôsobu zavlažovania rozprašovaním vody prostredníctvom pivotu (pri pivotových zavlažovačoch sa rozprašovače vody dajú nastaviť tak, aby zavlažovanie bolo efektívne, dá sa nastaviť aj množstvo vody použitej na zavlažovanie na optimálnu hodnotu prostredníctvom ovládacej jednotky), možno predpokladať, že užívanie navrhovanej činnosti sa na kvantitatívnom stave dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000600P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy neprejaví.

Záver

Na základe odborného posúdenia predloženého materiálu/technickej špecifikácie navrhovanej činnosti/stavby „**Obstaranie a montáž širokozáberového závlahového zariadenia pivotového typu**“, situovanej v čiastkovom povodí Dunaja, v rámci ktorej má byť na lokalite v katastrálnom území obce Iža, parcela č. 5802/1 Chotín, namontovaná závlaha prostredníctvom pivotového zariadenia, pričom lokalita sa bude napájať na existujúci závlahový systém a vodu do tohto závlahového systému bude dodávať čerpacia stanica, ktorá má platné povolenie na odber vody, vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000600P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov východnej časti Podunajskej panvy a SK2000500P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy sa nepredpokladá.

Vplyv navrhovanej činnosti na zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvarov povrchovej vody sa nepredpokladá, nakoľko navrhovaná lokalita so závlahou pivotového typu je mimo dosahu týchto vodných útvarov.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „Obstaranie a montáž širokozáberevého závlahového zariadenia pivotového typu“, podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posudzovať.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Monika Karácsonyová, PhD.

Karácsonyová

V Bratislave, dňa 9. januára 2019

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 48 BRATISLAVA
32